

Olsztyn, dnia 17 grudnia 2019 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PN.4131.631.2019



E.S.
23.12.19

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 roku, poz. 506 ze zm.), stwierdzam nieważność § 4, § 5, § 8, § 10 ust. 3 w zakresie sformułowania:” w terminie określonym w decyzji administracyjnej” uchwały Nr XV/102/2019 Rady Gminy Rybno z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Uzasadnienie

Rada Gminy Rybno, w dniu 27 listopada 2019 roku, podjęła uchwałę Nr XV/102/2019 w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Uchwała, w zakresie wskazanym na wstępie rozstrzygnięcia, narusza prawo.

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 roku, poz.1507) rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

W § 4 uchwały Rada postanowiła, że przyznanie usług poprzedza rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego w oparciu, o który ustala się:

- a) sytuację bytową, w tym zdrowotną osoby wymagającej pomocy w formie usług
- b) możliwości zapewnienia pomocy przez małżonka, wstępnych, zstępnych
- c) wymiar i zakres- w porozumieniu z osobą wymagającą pomocy

Powyższa regulacja nie leży w kompetencjach Rady, albowiem kwestia ta została uregulowana w art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z treścią tego przepisu decyzję o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia z pomocy społecznej wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego. Powyższe uwagi dotyczą również postanowienia, zawartego w § 5 ust.2 uchwały: „zakres usług jest uzależniony od stanu zdrowia osoby objętej usługami oraz jej sytuacji ustalonej na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego”

W § 5 ust.1 uchwały Rada postanowiła, że przyznanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych bądź ich odmowa następuje w drodze decyzji administracyjnej. Taka regulacja została przyjęta z rażącym naruszeniem prawa, albowiem przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej w formie decyzji administracyjnej następuje z mocy art. 106 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, a nie na podstawie uchwały organu stanowiącego gminy.

W § 10 ust.3 uchwały, Rada postanowiła: „ odpłatność za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze wnoszone są na rachunek bankowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej **w terminie określonym w decyzji administracyjnej**”

Sformułowanie, ” **w terminie określonym w decyzji administracyjnej** ”, wykracza poza określenie trybu pobierania opłat, o którym mowa w art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Określenie to, w żadnym razie nie stanowi o trybie pobierania opłat, ale o terminie ich pobierania.

W § 8 uchwały, Rada postanowiła: „w szczególnie uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza jeżeli zwrot wydatków za usługi opiekuńcze stanowiłyby dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenia dopuszcza się możliwość częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat na wniosek świadczeniobiorcy lub pracownika socjalnego w szczególności ze względu na:

1. udokumentowany fakt ponoszenia znacznych miesięcznych wydatków na leki, opłaty za leczenie, środki higieniczne zwłaszcza w przypadku osób samotnych oraz przewlekle chorych,
2. konieczność ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, ośrodku wsparcia, placówce opiekuńczo-wychowawczej i leczniczo-rehabilitacyjnej, opiekuńczo-leczniczej lub pielęgnacyjno-opiekuńczej,
3. konieczność korzystania przez więcej niż jedną osobę z pomocy w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym co najmniej jedną przewlekle chorą
4. zdarzenie losowe

Powyższy przepis uchwały, nie wypełnia dyspozycji art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej. Nie pozwala on, na jednoznaczne stwierdzenie, jakie są warunki częściowego, a jakie całkowitego zwolnienia od opłat. Ponadto określenia: „ w szczególnie uzasadnionych

przypadkach” i „, w szczególności ze względu na” pozwalają na uznaniowość podmiotu, podejmującego decyzję o zwolnieniu częściowym, czy też całkowitym od opłat.

Przepis art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej nakazuje, radzie gminy, określić szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat. Takie sformułowanie przepisu oznacza, że nie można tej kwestii pozostawić uznaniowości innego podmiotu niż rada gminy. Rada gminy nie może swoich kompetencji przekazywać innemu organowi.

Powyższe, stanowisko organu nadzoru, podzielił też WSA w Olsztynie w wyroku z dnia 12 lutego 2019 roku, sygn. akt II SA/OL 8/19 lex nr 2627324

Dlatego też, postanowiono jak na wstępie rozstrzygnięcia.

Od niniejszego rozstrzygnięcia, przysługuje prawo wniesienia skargi, do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Otrzymuje:

1. Przewodniczący Rady Gminy Rybno
2. Wójt Gminy Rybno

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki

